

Євтушенко Андрій Володимирович
Науковий керівник – канд. іст. наук, доц. Бондар Н.О.
Державний біотехнологічний університет

УКРАЇНСЬКІ ШІСТДЕСЯТНИКИ ТА ПИСЬМЕННИКИ–ДИСИДЕНТИ

Становище Радянської України у другій половині ХХ століття характеризувалось жорстким контролем з боку радянського тоталітарного режиму всіх сфер суспільного життя, включаючи культуру, освіту та літературу. Однак, попри жорсткі репресії, цензуру та ідеологічний тиск, національно свідомі діячі не припиняли боротьбу за збереження української ідентичності, мови та прав людини. Особливо помітними в цьому контексті стали представники так званого покоління "шістдесятників" і письменники-дисиденти, серед яких найяскравіші постаті — Ліна Костенко, Василь Стус, Василь Симоненко, Євген Сверстюк, Іван Дзюба, Микола Руденко. Вони відіграли ключову роль у збереженні культурної самобутності, національних цінностей та формуванні основ для майбутнього демократичного суспільства в Україні. Їхня творча та громадська діяльність, спрямована на критику радянської системи, захист прав людини, боротьбу за свободу слова та збереження української мови, залишається надзвичайно актуальною і в сучасних умовах, коли Україна знову бореться за свою незалежність та національну ідентичність. В умовах війни Росії проти України особливо важливо пам'ятати про цінність ідей, які захищали ці постаті, та продовжувати їхню боротьбу за свободу думки, культуру та незалежність.

Діяльність шістдесятників стала реакцією на репресивну політику радянської влади, спрямовану на обмеження свободи слова, культури українського народу, та руйнування національних традицій. Шістдесятники сміливо протистояли режиму, звертаючи увагу суспільства на проблеми утиску культурних прав та свободи думки. Через літературні твори та публічні виступи вони прагнули зберегти національні цінності та розбудити національну самосвідомість українців, що викликало значний резонанс в суспільстві.

В умовах політичного та ідеологічного тиску, дисиденти та шістдесятники зіштовхнулися з переслідуванням, цензурою, а часто й фізичними репресіями з боку радянської влади. Проте, попри загрозу арештів та позбавлення волі, вони не припиняли боротьбу за права українців та право на власну культуру й мову. Завдяки їхній діяльності українське суспільство отримало важливий досвід спротиву та відстоювання власної ідентичності.

Дисидентські гуртки діяли переважно в Києві та Львові. В Україні налічувалося не більше тисячі активних дисидентів. Проте їх підтримували й співчували їм багато тисяч.

Естетичним взірцем письменників 60-их років стала творчість митців Розстріляного Відродження. Літературне шістдесятництво зробило чималий внесок у розробку нових жанрів, розширюючи тематику художньої літератури темами підкорення космосу, етичної правомірності науково-технічної революції, темою голодомору.

Таким чином, рух українських шістдесятників та письменників-дисидентів (Ліна Костенко, Василь Стус, Василь Симоненко, Євген Сверстюк, Іван Дзюба, Микола Руденко) в другій половині ХХ століття відіграв важливу роль у розвитку української національної ідентичності та утвердженні ідеалів свободи й прав людини.

Камишанська Дар'я Романівна
Науковий керівник – ст. викладач Півненко Л.В.
Державний біотехнологічний університет

ТЕОРЕТИКО–МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

Стаття 3 Конституції України проголошує людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю. Однак, незважаючи на конституційний захист, у повсякденному житті є свідчення частих порушень основоположних